

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 29 september 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een stoel.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.4 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op hulpmiddelenzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

De behandelend fysiotherapeut heeft aangegeven dat voor verzoekster een op maat gemaakte, elektrisch aangestuurde, sta-opstoel noodzakelijk is vanwege hevige rugpijnklachten, versterkte kyfotische houding, onvoldoende spierkracht, matige conditie en klein postuur. Verzoekster heeft daarop een stoel besteld bij een leverancier.

Verweerder heeft de aanvraag voor vergoeding van de stoel afgewezen. Verweerder stelt dat uit de rekening van de leverancier en het voorschrift van de fysiotherapeut niet blijkt dat het gaat om een aan functiebeperkingen aangepaste stoel welke in aanmerking komt voor vergoeding vanuit de basisverzekering.

Juridisch kader

In artikel 2.12 van de Regeling zorgverzekering (Rzv) staat de aanspraak op uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem beschreven.

Uit artikel 2.12 eerste lid, onder b j^o derde lid, onder c van de Rzv volgt dat aan functiebeperkingen aangepaste stoelen, ter compensatie van beperkingen bij het veranderen en handhaven van de lichaamshouding, vallen onder de te verzekeren prestatie, tenzij het stoelen betreft met uitsluitend een sta-opfunctie.

In de toelichting bij de Rzv staat dat als een persoon beperkingen ervaart bij het zitten en deze beperkingen niet kunnen worden gecompenseerd met een normale ergonomische stoel zonder aanpassingen, een aangepaste stoel kan worden

verstrekt. Het gaat daarbij om aanpassingen als een specifieke polstering, abductiebalk, arthrodesezitting of pelottes voor zijwaartse steun.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

De vraag die als eerste beantwoord moet worden is of de door verzoekster aangeschafte stoel een aan functiebeperkingen aangepaste stoel is, zoals bedoeld in de regelgeving. Alleen aan functiebeperkingen aangepaste stoelen vallen onder artikel 2.12 eerste lid, onder b, 'hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen bij het veranderen en handhaven van de lichaamshouding'. Het moet gaan om *specifieke aanpassingen* aan een stoornis in het bewegingssysteem.

Aanpassingen aan functiebeperkingen, zoals bedoeld in de regelgeving, zijn bijvoorbeeld een abductiebalk (een speciale steun in het midden van de zitting om bij, bijvoorbeeld, ernstige spasticiteit de bovenbenen in een abductiestand te houden), een arthrodese-zitting (bedoeld voor mensen die door bijvoorbeeld een orthopedische aandoening een been absoluut niet kunnen buigen), pelottes voor zijwaartse steun en *specifieke* polstering (beide geven een bepaalde druk/andere drukverdeling in de stoel en zijn bedoeld voor mensen die als gevolg van bijvoorbeeld een neurologische of orthopedische aandoening zonder deze pelottes of polstering geen normale zithouding kunnen handhaven). Een stoel waarbij alleen een sta-op systeem de aan een functiebeperking aangepaste voorziening is, is uitgesloten van vergoeding.

Voor een stoel met aanpassingen aan functiebeperkingen wordt doorgaans (veelal door een ergotherapeut) een zogeheten 'programma van eisen' opgesteld. Hierin staat welke aanpassingen de stoel moet hebben, zodat de leverancier deze specifieke, aan de functiebeperkingen van de verzekerde aangepaste, voorzieningen kan (laten) aanbrengen in de stoel.

Veelal volstaat een stoel die voldoet aan de normale ergonomische eisen. Aanpassingen aan een stoel die voldoet aan de normale ergonomische eisen, zijn onder meer de volgende (in/aan de stoel aangebrachte danwel losse) onderdelen: neksteun, hoofdsteun, beensteun, lendensteun, verstelbare rugleuning, voetsteun, verstelbare zitting, verstelbare arMLEuning, aanpassingen met betrekking tot zithoogte, zitdiepte of zitbreedte. Tot de normale ergonomische eisen behoort ook een adequate polstering, welke niet te hard of te zacht dient te zijn en welke een goede zitondersteuning biedt. Een dergelijke polstering zal volstaan voor een verzekerde die weliswaar functiebeperkingen heeft maar die wel een zithouding in de stoel kan handhaven. Indien een verzekerde uitkomt met een stoel die voldoet aan de normale ergonomische eisen, bestaat er geen indicatie voor een aan functiebeperking aangepaste stoel.

De behandelend fysiotherapeut geeft aan dat een op maat gemaakte, elektrisch aangestuurde, sta-opstoel noodzakelijk is voor verzoekster. Een gespecificeerd 'programma van eisen' ontbreekt echter bij de voorliggende stukken. Volgens een orderbevestiging en de aflever bon gaat het om een Magnifique zorgstoel met zitdiepte 53 cm, zithoogte 45 cm leuning '3', rug '2', variant '8', sta-op functie en koudschuim vulling. Op een andere orderbevestiging is in plaats van 'koudschuim vulling' vermeld 'polstering vulling'.

Uit al deze informatie blijkt niet dat er sprake is van specifieke aanpassingen zoals bedoeld in de regelgeving, maar dat het een stoel betreft die voldoet aan de normale ergonomische eisen. De term 'polstering vulling' zegt niets over wat de betreffende polstering nu precies inhoudt. Koudschuim vulling is onderdeel van de polstering en zorgt ervoor dat een stoel comfortabel zit. Deze polstering is blijkens de voorliggende informatie echter niet aan een specifieke functiebeperking c.q. stoornis in het bewegingssysteem aangepast. Het is dus geen *specifieke* polstering, zoals bedoeld in de regelgeving, maar polstering die voldoet aan de normale ergonomische eisen.

Uit de beschikbare informatie is ook op te maken dat er sprake zou zijn geweest van mogelijke 'telefonische toezegging'. Het valt buiten de adviesbevoegdheid van het Zorginstituut om hier over te adviseren.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de in geschil zijnde stoel voldoet aan de normale ergonomische eisen en dat er dus geen sprake is van een aan functiebeperkingen aangepaste stoel is, zoals bedoeld in de regelgeving.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster kan geen aanspraak maken op vergoeding van de stoel ten laste van de basisverzekering.